

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавський державний аграрний університет

Кафедра обліку і оподаткування

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2023

УДК 657

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 1. м. Полтава, 30 – 31 березня 2023 р. Полтава, 2023. 845 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

МАЛИШКІН ОЛЕКСАНДР - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА ТЕТЯНА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету

КАРПОВА ВЛАДА - к.е.н, доцент кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

РИЛЄЄВ СЕРГІЙ - к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Автори, 2023

© Кафедра обліку і оподаткування, 2023

© Полтавський державний аграрний університет, 2023

НОРКА А. М., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ТЮТЮННИК Ю. М.**, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

НАПРЯМИ АНАЛІЗУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ

Актуальність. У теперішніх умовах жодне підприємство не може працювати без необоротних активів, до складу яких належать основні засоби, нематеріальні активи, інвестиційна нерухомість, незавершені капітальні інвестиції, довгострокові біологічні активи, довгострокова дебіторська заборгованість, довгострокові фінансові інвестиції та інші активи тривалого використання. Необоротні активи – це довготривалі інвестиції, повна вартість яких не буде реалізована за рік.

Результати дослідження. Для правильного сприйняття словосполучення «необоротні активи» необхідно розкрити його сутність. За визначенням необоротних активів з метою оподаткування слід звертатися до міжнародних та національних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. За п. 3 розділу I НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», необоротними активами є всі активи, що не є оборотними [1].

Іноземна облікова та економічна практика представляє поняття «необоротні активи» різними значеннями, які мають особливість перекладу. Для прикладу: англійською мовою необоротні активи можуть трактуватися як non-current assets [2].

Слід виокремити такі характеристики необоротних активів (рис. 1).

Рис. 1. Характеристики необоротних активів

Необоротні активи є важливим елементом виробничого підприємства,

важливі показники роботи якого (об'єми виробництва та реалізації, прибутковість, доходність тощо) безпосередньо залежать від наявності й ефективного застосування необоротних активів. Нині однією із ключових проблем у сфері управління необоротними активами є незадовільний їх стан із погляду ефективної експлуатації [3]. Місце необоротних активів в діяльності підприємства неможливо переоцінити, оскільки вони утворюють виробничу і техніко-технологічну основу для всіх господарських процесів, створюють надійний рівень конкурентоспроможності підприємства.

Джерелом аналізу необоротних активів є насамперед форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)». При цьому в процесі аналізу також використовуються дані аналітичного обліку, в яких інформація є більш розширеною.

Напрямами здійснення аналізу необоротних активів підприємств є:

- аналіз руху необоротних активів, а саме зміна їх загальної кількості та складу, з'ясування видів необоротних активів, які спричинили зміну їх сумарної кількості;
- визначення темпу зростання загальної кількості необоротних активів, який порівнюють з темпами зростання обсягів виготовлення і реалізації продукції;
- аналізу складу і структури необоротних активів, який передбачає вивчення відповідності їх елементів, тенденцій зміни часток цих складових у загальній сумі необоротних активів підприємства;
- за результатами аналізу формулювання висновку стосовно спрямування підприємства на певний напрям діяльності чи поєднання окремих напрямів розвитку.

У складі матеріально-технічної бази підприємства особлива увага приділяється основним засобам. Вони розрізняються за складом, призначенням, роллю в процесі виробництва. Оскільки фінансовий аналіз і менеджмент представляють основні засоби як об'єкт вкладання капіталу, їх називають основним капіталом, а в податкове законодавстві – основними фондами [4].

За останні роки основні засоби досліджувалися у розрізі проблемних питань, а саме амортизації, оцінки та відновлення стану основних засобів, робилися спроби оновлення методики аналізу основних засобів на основі зближення її з міжнародною практикою.

Важливим видом необоротних активів є нематеріальні активи. У сучасних умовах їх широке використання у фінансово-господарської діяльності сприяє підвищенню ефективності діяльності суб'єктів господарювання, їх конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості. Нематеріальні активи слід розглядати як можливе джерело отримання економічних вигод, яке приносить підприємству прибутки.

На фінансовий стан підприємства безпосередньо впливає структура покриття активів джерелами формування. Найкраще сформовані необоротні активи дозволяють компанії постійно працювати, підтримувати достатній

рівень платоспроможності, а також мати певний резерв коштів для швидкого реагування на непередбачені ситуації, коли потрібно буде сплатити свої борги.

Необоротні активи є найменш мобільною частиною активів підприємства, які мають низьку ліквідність і маневрність. Попри все, необоротні активи є більш стійкими до інфляційних процесів, можуть приносити додатковий прибуток від здачі їх в оренду, а також не втрачають свою вартість [5].

Висновки. Існують проблеми, які перешкоджають проведенню максимально ефективного аналізу необоротних активів, а саме:

- відсутність нормативного регулювання аналізу необоротних активів та активів рекомендаційного характеру;
- наявна економічно застаріла інформація у багатьох дослідженнях та працях вітчизняних науковців;
- відсутня єдина методика та система коефіцієнтів, які необхідні для проведення аналізу необоротних активів.

У зв'язку з вищенаведеним, на нашу думку, для вирішення проблемних питань, які стосуються аналізу необоротних активів, необхідно:

- удосконалити чинні методики аналізу необоротних активів;
- розробити нормативно-правові акти, які б регулювали проведення аналізу необоротних активів;
- створити та затвердити на державному рівні єдину методику та систему коефіцієнтів для проведення аналізу необоротних активів.

Список використаних джерел:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення 06.03.2023).
2. Чайка Т. Ю. Коефіцієнтний аналіз необоротних активів: розрахунок по фінансовій звітності НП(С)БО України та сучасні тенденції діагностики / *Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики*. – Дніпро, 2018. – Ч. 2. С. 304-306. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/36326/3/Chaika_Koefitsientnyi_analiz_2018.pdf (дата звернення 06.03.2023).
3. Ітерман Г. А. Фінансове управління необоротними активами підприємства та шляхи його вдосконалення. *Дніпровський державний аграрно-економічний університет*. – Дніпро, 2020. №2 – С. 93. URL: <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/3884/1/%D0%86%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%20%D0%93.%D0%90..pdf> (дата звернення 06.03.2023).
4. Аналіз необоротних активів. Економічний аналіз торговельної діяльності. URL: https://pidru4niki.com/1311101342601/ekonomika/analiz_neoborotnih_aktiviv (дата звернення 06.03.2023).
5. Дудчик О. Ю., Сальникова Т. В. Сучасний стан та особливості відтворення необоротних активів підприємств України. *Гроші, фінанси і кредит*. 2020. № 4. С. 79-83. URL: <http://surl.li/gmelq> (дата звернення 06.03.2023).

МИКОЛЮК Ц. Є., Науковий керівник – ЛОПАТОВСЬКА О.О. СТАТУТНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА, ЯК ОСНОВА ГАРАНТІЇ ЙОГО УСПІШНОГО РОЗВИТКУ.....	712
НЕБЖИЦЬКИЙ Б. Ю., Науковий керівник – НІКОЛЬЧУК Ю.М. МЕТОДОЛОГІЯ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	715
НЕПОЧАТЕНКО З.В., КРАВЧЕНКО С.В., ЗАБЛОЦЬКА А. О. Науковий керівник – ПРОКОПЧУК О.Т. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ.....	718
НІКОЛЬЧУК Ю.М. ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНУ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВІЙСЬКОВІ ОБЛІГАЦІЇ.....	721
НОВАК К.С., Науковий керівник – ДАНІК Н.В. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ.....	723
НОРКА А. М., Науковий керівник – ТЮТЮННИК Ю. М. НАПРЯМИ АНАЛІЗУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ.....	726
ОГРЕНИЧ Ю.О., КОТУХОВ Д. П. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	729
ОЛЕКСАНДРЕНКО І.В., ХАМУДА В.І. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	733
ПАТЕРКО Р.С., Науковий керівник – ТКАЧУК Н.М. РИЗИКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ БАНКІВ І ШЛЯХИ ЇХ МІНІМІЗАЦІЇ.....	736
ПЕТРИШАК Д. В., Науковий керівник – МИРОНОВ Ю. Б. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	739
ПЕТРИЩЕВА К.Г., Науковий керівник – ЄЛЕЦЬКИХ С.Я. КОНЦЕПЦІЯ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСОВОЇ СКЛАДОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ З УРАХУВАННЯМ КРИТЕРІЮ ФІНАНСОВОГО РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ.....	742
ПЕТРОЧЕНКО В.А., Науковий керівник – ЧКАН І.О. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	745
RONOMARENKO O., Supervisor – PROKOPCHUK O. CHANGING THE CULTURE AND MINDSET OF THE INSURANCE INDUSTRY.....	747
ПОПЕНКО В. В., ЛАРІОНОВА К. Л. ПРОБЛЕМИ ПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	750

